

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА

для студентів IV-VI курсу медичного факультету

на 2023-2024 н.р.

Назва дисципліни	НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В ПЕДІАТРІЇ
Кафедра	Педіатрії та медичної генетики
Науково-педагогічні працівники, які викладатимуть дисципліну	Андрійчук Д.Р.
Короткий опис змісту дисципліни	Мета навчальної дисципліни: опанування знаннями та вміннями, що стосуються надання невідкладної допомоги дитині при критичних станах, тяжких захворюваннях і нещасних випадках. Завдання: 1. Навчити майбутнього лікаря збирати та оцінювати інформацію про стан здоров'я дитини; 2. Навчити правильної діагностики та вибору необхідних лікувальних заходів. 3. Виховання у лікаря необхідної рішучості, оперативності і вміння організувати необхідну допомогу, щоб ліквідувати загрозливий стан. 4. Вивчення методів надання невідкладної допомоги дітям, що постійно удосконалюються, з урахуванням новітніх досягнень у медичній науці взагалі і педіатрії зокрема. 5. Діагностувати і надавати невідкладну медичну допомогу при гострих станах у дітей: гострій серцево-судинній недостатності; дихальній недостатності; судомному синдромі; набряку Квінке; гіпертермії, та інших. Результати вивчення дисципліни: Студент повинен знати: 1. Проводити клінічне обстеження різних органів та систем у здорових і хворих дітей. 2. Особливості інтенсивної терапії, спрямованої на запобігання розвитку незворотних метаболічних змін в органах при катастрофічних розладах їх життєво важливих функцій. 3. Патологічні синдроми, які прямо загрожують життю пацієнта, і арсенал лікарських засобів, що використовуються для їх усунення 4. Порушення водно-електролітного обміну та кислото-основного стану в дітей. 5. Невідкладні стани раннього дитинства (спазмофілія, гіпервітаміноз Д, судомний синдром, гіпертермічний синдром). 6. Гострі порушення кровообігу (шок різних видів, непритомність, колапс, гостра серцева недостатність). 7. Порушення серцевого ритму та провідності (брадикардія, пароксизмальні тахікардії, WPW-синдром, блокади) (симуляційний центр). 8. Гостра дихальна недостатність (стороннє тіло,

	астматичний статус, апноє). 9. Невідкладна допомога при захворювання органів травлення (блювання, шлунково-кишкова кровотеча, гостра печінкова недостатність, синдром Рея). 10. Невідкладна допомога при захворюванні нирок (гостра ниркова недостатність, гемолітико-уремічний синдром). 11. Невідкладна допомога в діабетології (кетоацидотична, гіперглікемічна, лактат-ацидотична та гіпоглікемічна коми). 12. Гострі отруєння у дітей. Студент повинен <i>вміти</i>: 1. Основи серцево-легеневої та церебральної реанімації в дітей різного віку (симуляційний центр). 2. Діагностувати та надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах в клініці дитячих хвороб. 3. Демонструвати морально-деонтологічні та субординаційні принципи медичного фахівця.
Забезпечення загальних та професійних компетентностей	ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності. ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним. СК 1 Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. СК 3 Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ВАРІАТИВНА ДИСЦИПЛІНА «НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В ПЕДІАТРІЇ»

Не буде перебільшенням стверджувати, що проблема невідкладних станів у дітей займає одне з центральних місць серед усіх розділів клінічної педіатрії. Розвиток станів, що загрожують життю, в дитячому віці обумовлено багатьма факторами, в тому числі анатомо-фізіологічними особливостями, недосконалістю нейрогуморальної регуляції функцій організму, а також обтяженим преморбідним тлом. Все це сприяє формуванню у дитини «напруженого гомеостазу» і призводить до швидкого зриву адаптаційно-компенсаторних можливостей при впливі несприятливих факторів.

Кожен медичний працівник (не лише педіатр) повинен володіти ґрунтовними знаннями та вміннями, що стосуються надання невідкладної допомоги дитині при критичних станах, тяжких захворюваннях і нещасних випадках. Успіх в наданні екстреної допомоги багато в чому залежить від правильної діагностики та вибору необхідних лікувальних заходів. При цьому від медичного персоналу потрібні рішучість, оперативність і вміння організувати необхідну допомогу, щоб ліквідувати загрозливий стан.

Методи надання невідкладної допомоги дітям постійно удосконалюються з урахуванням новітніх досягнень у медичній науці взагалі і педіатрії зокрема.

Вважаємо важливим звернути увагу студентів на ряд особливостей інтенсивної терапії. По-перше, вона спрямована на запобігання розвитку незворотних метаболічних змін в органах при катастрофічних розладах їх життєво важливих функцій. По-друге, інтенсивна терапія практично завжди неспецифічна по відношенню до кожної конкретної нозології і спрямована на купування тяжких патологічних синдромів, які загрожують життю. Це, певною мірою, спрощує методичне вирішення задачі і орієнтує майбутнього спеціаліста на конкретний алгоритм поведінки.

Синдромний принцип надання невідкладної допомоги нерідко «виводить» всі інші види терапії (наприклад, етіотропну і симптоматичну) на другий-третій план, оскільки необґрунтовані очікування їх швидкого ефекту і існуючий дефіцит часу можуть призвести до летальних результатів ще на самих ранніх етапах лікування. Як показує практика, число патологічних синдромів, які прямо загрожують життю пацієнта, і арсенал лікарських засобів, що використовуються для їх усунення, обмежені і цілком доступні для запам'ятовування будь-яким студентом, який бажає грамотно надати допомогу дитині в критичному стані. Проводячи інтенсивну терапію, важливо виділити провідний клінічний синдром, найбільш небезпечний для хворого, щоб своєчасно попередити незворотні явища, розвиток поліорганної недостатності. Тактично дуже важливо вигравати маленькі відрізки часу, щоб оцінити ефективність вжитих заходів, визначити динаміку, обміркувати діагноз і свої подальші кроки. Тому дана дисципліна є актуальною та викличе значне зацікавлення у студентів.

Орієнтовний перелік тем варіативної дисципліни

«Невідкладні стани в педіатрії»

1. Основи серцево-легеневої та церебральної реанімації в дітей різного віку (симуляційний центр).
2. порушення водно-електролітного обміну та кислото-основного стану в дітей.
3. Невідкладні стани раннього дитинства (спазмофілія, гіпервітаміноз Д, судомний синдром, гіпертермічний синдром).
4. Гострі порушення кровообігу (шок різних видів, непритомність, колапс, гостра серцева недостатність).
5. Порушення серцевого ритму та провідності (брадикардія, пароксизмальні тахікардії, WPW-синдром, блокади) (симуляційний центр).
6. Гостра дихальна недостатність (стороннє тіло, астматичний статус, апноє).
7. Невідкладна допомога при захворювання органів травлення (блювання, шлунково-кишкова кровотеча, гостра печінкова недостатність, синдром Рея).
8. Невідкладна допомога при захворюванні нирок (гостра ниркова недостатність, гемолітико-уремічний синдром).
9. Невідкладна допомога в діабетології (кетоацидотична, гіперглікемічна, лактат-ацидотична та гіпоглікемічна коми).
10. Гострі отруєння у дітей. (Всього – 20 годин).

Теми для самостійної роботи

1. Етичні та юридичні аспекти проведення заходів серцево-легеневої та церебральної реанімації.
2. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.
3. Перегрівання, тепловий удар, переохолодження, утоплення.
4. набряк головного мозку, енцефалітична реакція, менінгізм.
5. Синдром раптової смерті немовлят.